

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

Vår dato 11.12.2006
Deres dato 18.10.2006
Vår referanse 65222/jws
Deres referanse 200606893
-/LAA

HØRING: FORSLAG TIL ENDRING I GJELDENE FORSKRIFT OM OPPTAK TIL UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

Vi viser til departementets brev av 18. oktober d.å. om forslag til endring i gjeldende forskrift om opptak til universiteter og høyskoler.

NHO gir sin tilslutning til forslaget om å endre gjeldende forskrift slik at universiteter og høyskoler kan velge å ta opp søkere til ingeniørutdanning med grunnlag i relevant fagbrev. All erfaring med forsøksordningene viser at dette vil være et riktig skritt å ta. Resultatene for studenter tatt opp på grunnlag av relevant fagbrev står ikke tilbake for studentene tatt opp med allmennfaglig bakgrunn. Forholdet er flere steder tvert om at studentene med fagbrevsbakgrunn oppnår bedre resultater.

Etter vår vurdering vil det imidlertid være riktig å legge noen bestemte forutsetninger til grunn for å åpne for opptak på generell basis.

Tilbudet må innrettes slik at et faglig høyt nivå fortsatt opprettholdes. Dette innebærer at undervisningen må tilpasses forutsetningene til de forskjellige studentgrupperingene. Gode modeller for dette er utarbeidet ved høyskolene som har deltatt i forsøksordningene. Høyskoler som kommer til, bør nyttiggjøre seg deres erfaringer og bygge på dem ved utarbeidelsen av egne modeller.

Fra vår side er det ikke ønskelig at for mange av høyskolene landet rundt oppretter dette tilbudet. Vi frykter at det vil medføre overetablering, svekkede fagmiljøer og en redusert kvalitet i opplæringen. På den annen side bør det være et mål at tilbudet blir tilgjengelig for alle, og vi ønsker derfor at det opprettes regionale tilbud i fagområder det viser seg å være behov for. Det må skapes miljøer som er store nok til å sikre et tilfredsstillende fagmiljø og standard, og som bidrar til å sikre økonomisk forsvarlige driftsenheter. Kvalitetsmessige krav og etterspørsel etter tilbudet, både fra studenter

og fra næringslivet, vil ha betydning. Vi ønsker derfor at det etableres et samarbeid mellom høyskoler og næringsliv, hvor behovet for de forskjellige typer utdanninger nøye vurderes før beslutning om opprettelse av nye tilbud blir fattet. Dette vil være et bidrag til å unngå oppretting av tilbud som man ikke har behov for.

I tillegg til regionale organer kan sentrale organer som næringsrettede utvalg under Nasjonalt utvalg for tekniske fagskoler eller de faglige råd for utdanningsprogrammene i videregående opplæring være aktuelle samarbeidspartnere i arbeidet med å vurdere næringslivets behov.

Det må også foreligge en faglig relevans i den forstand at fagbrevet som gir grunnlag for opptak er tatt i det aktuelle utdanningsprogrammet, eller i utdanningsprogram som omfattes av godkjente overgangsordninger mellom flere utdanningsprogrammer. Eksempelet her er utdanningsprogrammene for henholdsvis teknikk og industriell produksjon og for elektrofag.

Søkere med fagskole i tekniske fag har også vanligvis fagbrev, men de bør få bedre uttelling enn studenter uten fagskole mht avkorting ved opptak. Vi forutsetter at høyskolene gjør tilsvarende faglige tilpasninger for fagteknikere som for studentene som tas opp på bakgrunn av relevant fagbrev. Spesielt gjelder dette for de som har gjennomført toårig teknisk fagskoleutdanning.

For studenter med fagskole anbefales studiet tilpasset deres inntakskompetanse og studietiden kan avkortes tilsvarende. Det bør overlates til den enkelte høyskole å tilrettelegge for denne studentgruppen. Kvalitetskravet oppfylles ved at kvalitet og kompetansenivå på høyskolestudiet ikke svekkes og at også disse studenter skal opp til ordinære avgangseksamener.

Alternativt kan det lages et system med formell overgang mellom fagskolepoeng og høyskolepoeng, men dette vil antagelig bli mer komplisert å etablere.

Vi vil også peke på at gjeldende offentlige finansieringsordninger ikke likestiller studenter med fagskole som opptaksgrunnlag med studenter som opptas på bakgrunn av relevant fagbrev. I vår høringsuttalelse vedr. endringer i fagskoleloven har vi behandlet dette spørsmålet mer inngående og fremmet forslag om endring i finansieringsreglene. Vi viser til det som står der.

Når det gjelder spørsmålet om eventuelt å tillate frivillige forsøk med opptak til andre relevante studier på høyere nivå hvor fagskoleutdanningen gir grunnlag for avkorting i studietiden, kan NHO ikke se noen betenkeligheter ved å gjøre dette mulig. Vi er kjent med at det er interesse for dette innenfor mange fagområder og flere steder foregår dialog mellom private fagskoler og høyskolene om hvordan slike forsøk kan innrettes. Flere private fagskoler har mange års erfaring med innpassning av fagskoletilbud i en 3-årig bachelorutdanning ved utenlandske universiteter og høyskoler. Erfaringene vil være nyttige i et samarbeid med norske universiteter og

høyskoler. Slik vil tilbudet om innpassning kunne bli tilgjengelig også for studenter ved fagskoler hvor det av praktiske årsaker ikke vil være aktuelt å studere i utlandet. Studentene gis en lik mulighet for å kunne bygge videre på sin fagskoleutdanning både ved norske og utenlandske universiteter og høyskoler. Det bør derfor gjøres klart at slike frivillige forsøk kan iverksettes uten hensyn til om samarbeidet skjer overfor en utenlandsk eller norsk institusjon.

Denne uttalelse sendes både pr brev og som e-post.

Vennlig hilsen

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON

Avdeling Arbeidsliv

Siri Røine

Avdelingsdirektør